

Suchý F.: Moravské ovoce, Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské

CÍS. 36.

JABLKO BOJKOVO.

BOJKENAPFEL. — POMME DE BOJK.

JABLKO BOJKOVO.

Původ a rozšíření.

Pro naše horské kraje potřebujeme zejména dobré tvrdé odrůdy jablekové, aby mohly býti jimi nahrazeny všechny ty planičky, kterých se ještě mnoho pěstuje. K takovým horským dobrým jablekům patří tato odrůda.

Díe všech okolností a vlastností stromu i ovoce této odrůdy se dá souditi, že jest původu severoněmeckého, tam odtud pak rozšiřovala se do všech ovocnářských míst. Bude to již velmi staré jablko, v severním Německu se pěstuje od nepamětných dob. Když se daří jablko Bojkovo tak dobře v původních svých krajích, tak jest jisto, že se daří též dobře v našich drsnějších a větrnějších polohách horských, a o tom jsme přesvědčeni, neboť kdykoliv se jablko to objevilo na trhu, výstavě a jinde, vždy bylo pěkně vyvinuto, důkaz toho, že i stromy jsou všude zdravé. Pěstuje se u nás jednotlivě v zahradách i silničních stromořadích, zvláštní pozornosti se mu dosud nevěnovalo, proto také pravého pojmenování pěstitelé neznají. Obyčejně mu říkají „lemonky“, tak ale jmenují jablko citronové zimní a jiné odrůdy také. Možná že tento popis přispěje k tomu, že se tomuto jablku bude v budoucnosti věnovati více pozornosti na prospěch našeho ovocnářství.

Poloha.

Strom se spokojí s každou naší polohou; daří se dobře v polohách nízkých i vysokých, přec však prospívá lépe v krajích výše položených i otevřených. Kde v horských tratích jest možno ovocný strom pěstovati, tam se toto jablko hodí. V krajích teplých a suchých trpí hmyzem a chorobami.

Půda.

V půdě není též vybíravým, vyvinuje se dobře v půdě vazčí a vlhčí i lehčí, písčitéjší, je-li tato dosti vlhká; snese dobře i půdu mělkí.

Vzrůst.

Strom jest vzrůstu slabšího, tvoří mnoho slabých kratších letorostů a mnoho zdravého tmavozeleného, kožnatého listu. Korunu má ve vyšším stáří kulovitou a sploštělou, hustou; větve kostry koruny jakož i kmen nejsou přílišně silné, ale zdravého, houževnatého složení, vzdorují silným mrazům a jiným nepohodám. Aby se úrodnost koruny v plné míře udržovala, vyžaduje pravidelného prořezávání, čímž se stává vzdušnější a světlejší a na větvičkách se vyvinuje mnoho plodonosných pupenů.

Stanoviště.

Vysazuje se do zahrad domácích, štěpnic, kolem polí, luk, podél příkopů, svodnic; k silnicím a cestám se pro svoji plochou korunu, která by velice trpěla, nehodí.

JABLKO BOJKOVO.

Pěstuje se jako vysokokmen a zákrsek kteréhokoliv tvaru, zá- .Tvar stromu.
krsky jsou velmi vděčné, rodí dobře a nevyžadují mnoho řezu. K vy-
pěstování velmi pozdních, velkých, úhledných a dobrých tržních jablek
by bylo jablko Bojkovo velmi způsobilé, kdyby se pěstovalo ve větší
míře jako zákrsek keřovitý, v tomto tvaru by se mohlo vysazovati dosti
hustě a dal by se očekávat značný výtěžek.

Že jest tento strom často a mnoho úrodný, způsobuje pozdní jeho Květ.
květenství a otužilost květů jeho proti chladnu a vlhkosti.

Ovoce rodí prostředně velké, až velké, tvaru pětihranného, sploště- Ovoce.
lého; hrany neb žebra bývají buď silnější neb slabší. Celkový tvar uvádí
někdy v omyl, jest totiž v mnoha případech podobný jablku jádrnáči lon-
dýnskému a též citronovému zimnímu bývá tak nápadně podoben, že jen
dokonalý odborník dle jiných značek rozezná tři tyto odrůdy od sebe.

Kalich uzavřený neb polootevřený nachází se v hluboké a široké Kalich.
prohlubince, jejíž obkalší jest žebrované neb hranaté.

Stopku má polodlouhou neb krátkou, silnou, dřevnatou, která dobře Stopka.
drží na stromě; důlek stopečný jest hluboký, široký a paprskovitě re-
zivý.

Barva plodu jest světle zelená, při dozrání světle žlutá; strana slu- Barva.
neční bývá červeně zbarvená; ve stínu zůstávají plody jen základobarvé.
V červeni vyskytují se bílé tečky a po celém plodu objevují se tu a tam
také tečky černé. Slupka jest tenká, hladká, hebká a mastná.

Dužnina jest tvrdá, chruplavá, bílá, šťavnatá, chuti sladkokyselá, Dužnina.
vonná, velmi obcerstvující. Na jaře, když jablko toto dosáhlo nejvyššího
stupně zralosti, dužnina změkne a jest velmi kyprou, aniž by na pikantní
chuti ztrácela.

Uzrává v lednu a vydrží při dobré jakosti některý rok až do léta. Dozrání
Češe se až počátkem října a ukládá se do komor ve větších vrstvách. a česání.
Před uložením k přezimování by se mělo ve volné prostoře nechati ně-
kolik dní odpařiti, jelikož obsahuje v době česání velmi mnoho vody.
Přiměřeně uloženo se drží dobře, nevadne a ani nehnije. Pokud není
jablko toto uzralé, nejde dobře na trhu na odbyt, jest přílišně kyselá a
odporné; teprve na jaře úplně dozralé se dobře zpeněží. Jakoukoliv do-
pravu snáší jako velice tvrdé jablko velmi dobře, nesmí však býti tato
okolnost zneužívána a musí přece býti přiměřeně do beček neb košů
baleno.

V domácnosti může býti všemožným způsobem zužitkováno; přes Zužitkování.
celou zimu se používá ke kuchyňským účelům, poněkud uzralé se dobře
suší, poněvadž dužnina i při sušení zůstane bílá, upravují se z něho vý-
tečná povidla a marmeláda, a smíšeno se sladším jablkem dá velmi dobré
víno.

Naši majitelé školek by sobě velkých zásluh získali, kdyby v hoj-
ném počtu tuto odrůdu v horských našich krajinách rozšiřovali.

